

REFERAT Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget d. 05-03-2025

Mødedato Onsdag d. 05. marts 2025 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 1.S.04

Mødedeltagere Tage Nielsen, Ole Drøgemüller, Andreas Tang-Brock, Christina Bottke, Malene Ringberg, Birte M. Andersen, Thomas Cordtz

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Drøftelse af den fremtidige udvikling på Vestermølle.....	4
Kommunikation til folkeoplysende foreninger.....	8
Orientering om den digitale platform Socialkompas.dk.....	10
Politikkontrol af Bybadet: Status og udvikling marts 2025.....	13
Unge og kulturmiljøer.....	19
Forslag til punkt; "Flimmer".....	22
Fodboldbaner, kapacitet, drift og vedligehold.....	24
Meddelelser.....	27
Eventuelt.....	28
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	29

Punkt 17: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-82-23

Sagsfremstilling

Den fremsendte dagsorden for mødet drøftes kort.

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at godkende dagsordenen.

Punkt 18: Drøftelse af den fremtidige udvikling på Vestermølle

20.00.00-G01-3-25

Resumé

På udvalgsmødet i november 2024 besluttede Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget at optage en drøftelse i udvalget af den fremtidige udvikling på Vestermølle på et kommende møde. Med denne sag skal udvalget drøfte ønsker og forventninger til den fremtidige anvendelse og udvikling af Vestermølle til brug for den videre dialog med foreningen Vestermølle.

Sagsfremstilling

I august 2024 havde Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget det årlige dialogmøde med foreningen Vestermølle. Udvalget drøftede på efterfølgende møder blandt andet profilen for Vestermølle, herunder udviklingen i de turismerettede aktiviteter på stedet og vilkårene for de hjemhørende foreninger, kommunens økonomiske engagement og behovet for en grundig drøftelse af de politiske forventninger og ønsker til stedets udvikling. Udvalget vedtog i november 2024 at optage et punkt om Vestermølles fremtidige udvikling på et senere møde.

Dagsordenspunktet lægger på baggrund heraf op til en overordnet drøftelse af følgende emner, som efterfølgende eventuelt kan drøftes med foreningen Vestermølle/ foreningerne på Vestermølle:

- Politiske ønsker og forventninger til
 - Vestermølles nuværende og fremtidige profil som henholdsvis foreningshus og oplevelses- og formidlingscenter
 - udnyttelse af lokaler
 - udnyttelse af de fysiske rammer
 - anvendelse af kommunale tilskud.

Vestermølles profil

Vestermølle har i stigende omfang to forskellige profiler. Stedet er for det første hjemsted for kultur-, idræts- og friluftsforeningers medlemsaktiviteter. Antallet af foreninger med brugsaftale er uændret siden etableringen af Vestermølle som foreningshus. Vestermølle er desuden hjemsted for et voksende oplevelses- og formidlingsmiljø med restaurant, hvor aktiviteterne er rettet mod gæster/turister. Fra at der alene var aktiviteter i Møllehuset, er der i dag også aktiviteter i Okkerhytten, smedjen og snart også i hovedhuset.

Vestermølle som foreningshus

Der er 10 foreninger, der har brugsaftale om anvendelse af Vestermølle. De vederlagsfrie brugsaftaler gælder frem til 2036, og beskriver vilkår for brugsretten. Den enkelte forening har råderet over bestemte lokaler og for visse foreninger desuden egne afgrænsede udenomsarealer. Foreningerne skal selv istandsætte og vedligeholde de respektive lokaler/udearealer og afholde udgifter til varme, el og vand. Disse vilkår gælder også for foreninger i andre kommunale lokaler.

Foreninger med medlemmer under 25 år får efter Folkeoplysningsloven tilskud til både forbrug og vedligehold af lokaler. Konkret er det Juniorsejlerne og DDS, som hvert år får dækket 75 procent af de faktiske udgifter til disse poster. Det samme gælder for foreninger i andre kommunale lokaler.

Vestermølle som formidlings- og aktivitetscenter

Skanderborg Kommune har via brugsaftalen med Møllelauget givet tilladelse til, at Møllelauget kan udleje lokaler i Møllehuset og Riddersalen til restaurationsformål frem til 2036, og til at provenuet herfra indgår i driften af formidlingsvirksomheden i Møllehuset. Senest har Byrådet også givet Møllelauget råderet over hovedbygningen og de tilknyttede udearealer frem til 2036 på den præmis, at lejer afholder alle udgifter til indvendig vedligehold, udearealer og udgifter til el, vand og varme.

Udvalget bemærkede på sit møde i november 2024, at de øgede udgifter til vedligeholdelse af udearealerne umiddelbart især kommer Møllelaugets gæster i formidlings- og oplevelsesdelen til gavn, og Møllelauget blev derfor opfordret til at bidrage økonomisk til denne opgaveløsning.

De gæsterettede og formidlingsmæssige aktiviteter er udviklet efter ønske fra Møllelauget, og er dermed ikke del af en politik eller strategi, der er formuleret af Byrådet. Skanderborg Kommune har da også forudsat, at de gæste- og formidlingsmæssige aktiviteter på Vestermølle skal ske uden anlægs- eller driftsbidrag fra Skanderborg Kommune. Den økonomiske driftsaftale med foreningen Vestermølle er ikke entydig i forhold til, hvordan driftsmidlerne anvendes. Aftalen bør derfor præciseres, så det sikres, at Skanderborg Kommunes driftstilskud anvendes til gavn for medlemmerne af de hjemhørende foreninger og andre foreningsbrugere af stedet. Dette også for at sikre, at der ikke for kommunale midler skabes konkurrencemæssige fordele i forhold til andre kommercielle aktører.

I forhold til Møllelaugets formidlingsmæssige aktiviteter kunne det være hensigtsmæssigt, at det sker i samarbejde med Museum Skanderborg, som har til opgave at sikre, forske i og formidle den danske kulturarv i Skanderborg Kommune.

Udnyttelse af lokaler

Vilkårene for foreningernes råderet over egne lokaler og udearealer er uændrede siden aftalerne blev indgået i 2012 (se bilag 1, brugsaftaler).

Siden da er perspektivet på anvendelse og udnyttelse af lokaler og faciliteter ændret markant. Multifunktionelle lokaler til mange formål og forskellige brugergrupper og liv i lokalerne de fleste af de vågne timer, er blevet en del af både den kommunale og foreningsverdenens dagsorden. I idrætshallerne arbejdes der blandt andet med digitale fremmødesensorer for at understøtte mest mulig aktivitet i hallerne. Det øgede fokus på udnyttelse af kultur- og idrætsfaciliteterne sker både for at give flere adgang og for at optimere udnyttelsen af de mange faciliteter, der er investeret betydelige summer i af kommuner, foreninger og fonde.

Gode eksempler på dette er blandt andet Fælleden og FLOK, som giver mange brugere og brugergrupper mulighed for at anvende de samme lokaler, og som har en intensiv udnyttelse af faciliteterne og den investering, de repræsenterer. Ønskes en tilsvarende intensiv udnyttelse af Vestermølle, kan det kun ske i dialog med hver af de foreninger, der i dag via brugsaftaler har eneret til anvendelsen. Skulle en eller flere af foreningerne være åbne over for dette, vil der kunne indgås reviderede brugsaftaler.

Udnyttelse af de fysiske rammer

Vestermølle er omfattet af Skaarup-Vestermølle fredningskendelsen fra 1976. Fredningen er en tilstandsfredning, hvor arealerne af landskabsæstetiske betragtninger og på grund af den enestående udsigt over Skanderborg Sø tillægges stor værdi foruden særlige geologiske og vildtbiologiske interesser og historikken omkring Vestermølle. Fredningen betyder, at opførelse af bygninger, skure eller boder kun kan ske med dispensation fra fredningsmyndighederne.

Vestermølle er endvidere omfattet af en lokalplan fra 2006, der har til formål at sikre og fastholde de kulturhistoriske og landskabelige værdier i området og at sikre, at fremtidige aktiviteter og anvendelser i området respekterer fredningen. Lokalplanen har desuden til formål at muliggøre anvendelsen til forenings-, formidlingsmæssige, udflugtsmæssige og restaurationsmæssige aktiviteter m.v. med tilknytning til vand, kultur og natur.

Alt overvejende har både fredningsmyndigheder og kommunale myndigheder dispenseret til de ønsker, foreningerne på Vestermølle har haft gennem tiden. I kronologisk orden: ombygning og renovering af møllebygning og lade, etablering af bådhus, udhus og renovationsgård, ændring af udearealer, ændret anvendelse af laden, okkerhytte, smedje, endnu et udhus, bro og fritlægning af vandløb, drivhus, mindeanlæg med mindesmærke, vendeplads, insekthotel, udhus, skulptur, niveau fri adgange og nye terrasse ved hovedhuset. Aktuelt er der tre ansøgninger om dispensation til behandling i Fredningsnævnet (større varegård/depot, etablering af kørespor/p-plads, lovliggørelse af bålplads, brændselsskur og overdækning). Desuden er ansøgning om anlæg af større bålhytte og sheltere under behandling i Skanderborg Kommune.

Ønske om genopførelse af Munkekroen eller etablering af en ny, supplerende museumsbygning er blevet helt og fuldt afvist af Fredningsnævnet som værende uforeneligt med fredningens formål og fredningens bestemmelser om forbud mod bebyggelse. Ligeledes er der givet afslag på anlæg af mindemur, da formidlingen kan opfyldes i bygningen og ved mindeanlægget.

Ønsket om en museumsbygning er løst ved, at foreningen Møllelauget i 2022 fik råderet over hovedbygningen til udstillinger og formidling, hvormed Økonomiudvalgets tidligere tilkendegivelse om opbakning til etablering af udstillingsfaciliteter (flytning af Munkekroen/ny bygning) på denne vis er opfyldt.

Økonomiudvalget bad i 2020 Vestermølle lave en plan for fremtidig anvendelse af området omkring Vestermølle, som realistisk ville kunne gennemføres med hensyntagen til fredning og beskyttelseslinjer. Foreningen Vestermølle fik med bistand fra arkitektfirmaet C.F. Møller lavet et idekatalog (se bilag 2). Økonomiudvalget har bedt foreningen afklare med fredningsmyndighederne, før der træffes afgørelse om eventuel ny lokalplanlægning, som idekataloget lægger op

til. Fredningsmyndighederne har afvist at udtale sig generelt. Formandskabet for Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget har i november 2023 opfordret til, at foreningerne på Vestermølle arbejder på at realisere de dele af idekataloget, som kan etableres/implementeres efter gældende lokalplan, beskyttelseslinjer og fredningen.

Ønskes det at understøtte anvendelse af Vestermølle for andre og flere brugere, kunne for eksempel idekatalogets forslag om etablering af en grejbank, som andre foreninger m.v. kan låne fra, være et godt bud. Vestermølle kunne på denne måde blive et mødested også for andre foreninger end de hjemhørende.

Ligeledes er idekatalogets forslag om at gøre udearealerne og gårdrummet indbydende til ophold et fint initiativ, som kunne skabe mere liv for andre brugere af stedet end de betalende gæster og hjemhørende foreninger.

Kommunale tilskud

Skanderborg Kommune er ansvarlig for udvendig vedligehold af bygningerne på Vestermølle. Foreningen Vestermølle er mod betaling ansvarlig for rengøring og indvendig vedligehold samt pasning af udearealer, der ikke i forvejen (jf. brugsaftalerne) vedligeholdes og passes af andre foreninger. De lokaler og arealer, som foreningen Vestermølle er ansvarlig for at vedligeholde og passe, fremgår af bilag 1.

Opgavefordelingen er fastlagt i aftale mellem Skanderborg Kommune og foreningen Vestermølle om drift af Vestermølle. Aftalen kan genforhandles, når en af parterne ønsker det. Det vil være hensigtsmæssigt, at denne aftale præciseres, så det fremgår hvilke lokaler og arealer, foreningen Vestermølle vedligeholder. Samtidig kan fordelingen af vedligehold af udearealer, herunder parkeringspladser, mellem Møllelauget og foreningen Vestermølles fastlægges.

Skanderborg Kommune udbetaler et samlet pristalsreguleret tilskud til foreningen Vestermølle. I 2025 udgør det 707.000 kr. (fratrullet afdrag på ESCO-lån). Herudover får to foreninger desuden selv kommunale tilskud til vedligehold og el, vand og varme, fordi de primært har medlemmer under 25 år. Tilskuddene til de to foreninger svarer til tilskudsniveauet til øvrige foreninger. Konstruktionen med en "viceværtforening", som desuden får midler til vedligehold m.v., er en særlig model for foreningerne på Vestermølle.

Det årlige tilskud til foreningen Vestermølle på aktuelt 707.000 kr. (2025-prisniveau) består af følgende dele:

1. Vedligehold og rengøring af lokaler, der primært anvendes af børn og unge (på Vestermølle er det juniorsejlerne og DDS)	227.000 kr.
2. Grønt vedligehold (123.000 kr.) samt rengøring af offentlige toiletter (100.000 kr.)	223.000 kr.
3. Ansættelse med henblik på løbende driftsopgaver	177.000 kr.
4. Bygningsforsikring, arbejdstøj m.v.	21.000 kr.
5. Leje af lokale og andel af el, vand, varme og grøn vedligehold	59.000 kr.
I alt	707.000 kr.

Den økonomiske aftale er fra 2017 som opsamling på forskellige administrative aftaler og bevillinger. Den økonomiske aftale kunne fremover med fordel præciseres, så den i højere grad afspejler nuværende politiske forventninger til foreningen og stedet.

Fremtidige ønsker og forventninger til udviklingen af Vestermølle

Emner til udvalgets drøftelse kunne med baggrund i overstående tage udgangspunkt i

- er der behov for dialog med foreningen Vestermølle om anvendelsen af bygningerne på Vestermølle og tilgængelighed for andre og flere brugere med forbillede i Fælleden og FLOK?
- er der behov for at præcisere den økonomiske aftale med foreningen Vestermølle, f.eks.
 - i forhold til midlernes anvendelse til gavn for medlemmerne af foreningerne på Vestermølle, f.eks. at midler til lokaler, hvis primære anvendelse er børne- og ungdomsarbejde skal anvendes efter indstilling fra DDS og juniorsejlerne til formål, der udtrykkeligt gavner disse to foreningers børn og unge medlemmer
 - prioritering af driftsopgaver
 - præcisering af de enkelte foreningers ansvar for drift og vedligehold indvendig og udendørs
- dialog med Vestermølle om at fremtidige fysiske anlæg afstemmes med, hvad der er muligt inden for gældende rammer og med fokus på at stille arealerne til rådighed for flere
- afgrænse/tilpasse Møllelaugets ansvar for drift og vedligehold i forhold til de gæsterelaterede opgaver og egenfinansiering heraf
- at foreningen Vestermølle opfordrer Møllelauget til at bidrage til vedligehold af øvrige udenomsarealer
- Museum Skanderborgs rolle i de formidlingsmæssige aktiviteter på Vestermølle.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at forventninger og ønsker til den fremtidige udvikling af Vestermølle drøftes
- at der fastlægges emner til kommende dialog med foreningen Vestermølle.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget drøftede forventninger og ønsker til den fremtidige udvikling af Vestermølle og vedtog,

- at genoptage sagen på næste møde ud fra følgende temaer:
 - - Vestermøllens nuværende og fremtidige profil som henholdsvis foreningshus og oplevelses- og formidlingscenter
 - udnyttelse af lokaler ud fra princippet om "kloge m2", som det fremgår af politik for kommunale bygninger
 - de kommunale tilskud, herunder anvendelse af kommunale tilskud målrettet lokaler/udearealer især rettet mod aktiviteter for børn og unge
 - overvejelser om at udarbejde en helhedsplan for området, indenfor mulighederne i fredningen af området, og med udgangspunktet i det indholdsmæssige/aktivitetsmæssige og emnerne natur og miljø
 - forventningerne til samarbejde mellem Museum Skanderborg og Vestermølle, især i forhold til udstillinger.
- at der foretages enkelte præciseringer og redaktionelle ændringer i sagsfremstillingen til næste møde.

Bilag

Slides til KFI marts og april 2025

Bilag 1, Brugsaftaler Vestermølle

Bilag 2, Idekatalog - Notat fra C.F. Møller_160521_0_0.pdf

Punkt 19: Kommunikation til folkeoplysende foreninger

18.15.00-G01-2-25

Resumé

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget orienteres om arbejdet med at styrke kommunikationen til de folkeoplysende foreninger.

Sagsfremstilling

Som en del af visionen for Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken og prioriteringerne i idekataloget har administrationen arbejdet på at styrke kommunikationen til foreninger og frivillige. Administrationen arbejder - udover det personlige møde - primært med tre kommunikationskanaler: Fritidsportalen, nyhedsbreve og hjemmesiden.

Mennesker møder mennesker

Det fysiske møde og den løbende dialog er en central del af kommunikationen med foreningerne. Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget har i 2024 inviteret til dialogmøde med foreningerne, hvor der blev skabt mulighed for den direkte samtale mellem foreninger og politikere.

Administrationen har inviteret til eller deltaget i:

- åbne kontorer, når der skal indberettes til Fritidsportalen
- timefordelingsmøder i hallerne
- møder med fodboldklubber
- netværksmøder med mountainbikeklubber
- foreningsmøder i forbindelse med etableringen af trailcenteret og udviklingen af Fælleden
- m.m.

Administrationen tager derudover på foreningsbesøg i forbindelse med konkrete henvendelser. Administrationen er opmærksomme på, at den nære personlige kontakt skal opretholdes ved ændringer i medarbejdersammensætningen.

Der arbejdes på at etablere brugerråd i de større kommunalt ejede idrætsfaciliteter.

Fritidsportalen

I løbet af 2024 blev en ny fritidsportal implementeret. Fritidsportalen giver de folkeoplysende foreninger en samlet indgang til det folkeoplysende område i Skanderborg Kommune. I Fritidsportalen kan foreningerne søge lokaler, indberette medlemstal, søge om tilskud og rette deres foreningsoplysninger. Borgere vil kunne finde oplysninger om foreningerne og booke lokaler i kommunalt ejede eller støttede lokaler.

Fritidsportalen er et samarbejde med KMD Booking. Administrationen arbejder fortsat på at forbedre portalen og samle relevante oplysninger. Hensigten med at anvende KMD Booking var at lette det administrative arbejde for foreningerne og samtidig give administrationen mere smidige arbejdsgange. Et konkret eksempel er, at foreninger i 2025 har fået udbetalt medlemstilskud og tilskud til træner-, lederuddannelse markant hurtigere end tidligere, da sagsbehandlingen er lettere for administrationen.

Nyhedsbreve

En anden ny tilgang har været at samle kommunikation til foreningerne i nyhedsbreve fremfor at udsende enkeltstående mails. Administrationen har udsendt 8 nyhedsbreve i 2024. Nyhederne er en blanding af driftsinformationer (f.eks. oplysning om at booke lokaler, søge tilskud m.m.), politiske beslutninger (f.eks. nye retningslinjer, ændringer i puljer m.m.) og vidensdeling og inspiration (gode historier fra foreningslivet, kurser m.m.). Administrationen ønsker i endnu højere grad at kunne fortælle gode historier fra foreningslivet i Skanderborg Kommune.

Nyhedsbrevene sendes til alle registrerede formænd og kasserere for folkeoplysende foreninger samt alle de personer, der har tilmeldt sig nyhedsbrevet. Det er muligt for alle at tilmelde sig nyhedsbrevet, men det er stadig en udfordring at få de forskellige informationer til at ramme de rette mennesker i foreningerne. Nyhedsbrevet blev i april 2024 sendt til 341

personer, 252 af dem åbnede det. I august blev nyhedsbrevet sendt til 364 personer, og 247 af dem åbnede det. I februar blev nyhedsbrevet sendt til 381 og 274 modtagere åbnede det.

Hjemmesiden

Hjemmesiden Skanderborg.dk bruges primært til oplysninger, der er aktuelle i længere tid, f.eks. retningslinjer, udvalg og råd og lignende. Der arbejdes løbende med at ajourføre oplysningerne, og administrationen er i gang med en gennemgang af alle oplysninger på hjemmesiden.

Synlighed i lokalsamfundet

Skanderborg Kommune tilbyder, i en forsøgsordning i 2025, folkeoplysende foreninger muligheden for gratis at promovere større, enkeltstående arrangementer på digitale informationsskærme, der står ved indfaldsvejene til centerbyerne Galten, Ry, Hørning og Skanderborg, og ved Fælleden. Skærmene, der ses af mange dagligt, er en effektiv platform til at nå et bredt publikum. Hver forening kan få op til to gratis spots om året, og arrangementerne skal være åbne for offentligheden og have bred almen interesse. Ordningen evalueres ved udgangen af 2025.

I særlige tilfælde er nyheder fra foreningerne blevet delt via Skanderborg Kommunes kommunikative kanaler, f.eks. da Gl. Rye MTB blev kåret til årets forening.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 20: Orientering om den digitale platform Socialkompas.dk

20.00.00-G01-4-25

Resumé

Med denne orienteres Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget om den digitale løsning Socialkompas.dk. Med indførelse af Socialkompas.dk vil der kunne gives et samlet overblik over uvisiterede kommunale tilbud og tilbud fra civilsamfundet. Et sådant overblik findes ikke i dag. I punktet belyses, hvad Socialkompas.dk er, hvem der kan drage fordel af det og en mulig organisering af Socialkompas.dk i Skanderborg Kommune samt forventede økonomiske og personalemæssige omkostninger.

Sagsfremstilling

Den 6. juni 2024 afholdt Skanderborg Kommune et temamøde om social frivillighed nu og i fremtiden. På mødet deltog politikere fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og repræsentanter fra frivillige sociale foreninger. På temamødet blev udfordringer på velfærdsområdet drøftet.

Alle repræsentanter fra områderne (flygtninge/indvandrere, fysisk/psykisk sygdom og børn/unge, ældre) gav udtryk for, at der mangler et samlet overblik over tilbud til deres målgrupper. Dette samlede overblik har længe været efterspurgt både blandt medarbejdere i kommunen og frivillige sociale foreninger, når de skal rådgive borgere.

I forlængelse af temamødet har administrationen arbejdet videre med implementering af Socialkompas.dk i Skanderborg Kommune som løsning til at give overblik over hvilke tilbud, der findes for bestemte målgrupper. Socialkompas.dk er valgt på baggrund af anbefalinger fra temamødet, og fordi det er den eneste digitale platform, som samler uvisiterede kommunale tilbud og sociale tilbud fra civilsamfundet.

Hvad er Socialkompas.dk

Socialkompas.dk er oprindeligt udviklet i et partnerskab mellem Frivilligcenter Aarhus og Aarhus Kommune i 2020/21. FriSe har overtaget det overordnede ansvar for drift og udbredelse af Socialkompas.dk. FriSe (Frivilligcentre & Selvhjælp Danmark) er en sammenslutning af landets frivilligcentre og selvhjælpsgrupper og størstedelen af de kommuner, der har Socialkompas.dk har et foreningsdrevet frivilligcenter, der repræsenterer et bredt udsnit af de frivillige sociale foreninger.

37 kommuner har i dag Socialkompas.dk, og på baggrund af positive erfaringer er der tildelt Finanslovsmidler til videre udbredelse af Socialkompas.dk frem mod 2026.

Hvordan kan Socialkompas.dk bruges i Skanderborg Kommune

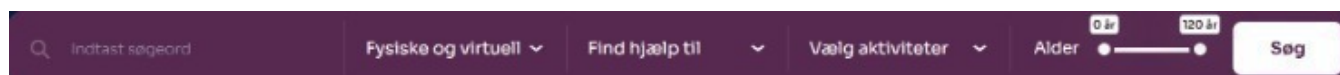
I dag skal man lede efter frivillige sociale foreningers tilbud og uvisiterede kommunale tilbud forskellige steder, og det er svært at få et overblik over hvilke tilbud, der er til rådighed på specifikke områder.

Socialkompas.dk er en digital løsning, hvor der kan søges på frivillige organisationers tilbud og uvisiterede kommunale tilbud samme sted. Udover at samle tilbuddene er Socialkompas.dk designet, så der kan søges på udfordringer (f.eks. ensomhed, angst og overvægt) og aktiviteter (f.eks. samtalegrupper, rådgivning eller mentorordning) kombineret med aldersgruppe og geografi. Det gør det lettere for borgere, pårørende, foreninger, kommunale medarbejdere og andre fagfolk, at skabe et overblik over tilbud til borgeren.

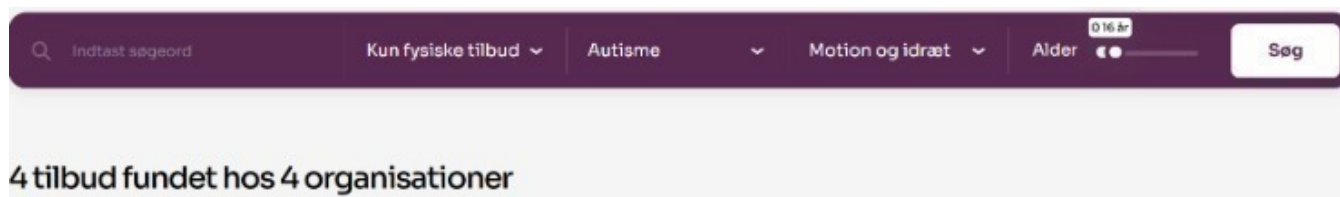
Der er hjælp at hente i forbindelse med implementering, drift og best practice, da 37 kommuner allerede har Socialkompas.dk og har erfaringer at trække på, og FriSe har gode tips og hjælpevideoer både til foreninger og kommune.

Administrationen opfordrer udvalget til at bruge et fem minutter på at afprøve Socialkompas.dk i Silkeborg Kommune via dette link:

[Socialkompas.dk](#). På den side der kommer frem når I trykker på linket, kan I fremsøge tilbud ved hjælp af nedenstående søgebjælke eller - lidt længere nede på siden kan I foretage en søgning via kort eller emne.

Forestil jer f.eks. I skal hjælpe et barn med autisme med at finde motionstilbud. I søgebjælken vælges først "Kun fysiske tilbud i kommunen", i "Find hjælp til" vælges "Autisme" og i "Vælg aktiviteter" vælges "Motion og idræt" Alder sættes f.eks. til 0 - 16 år og der trykkes "Søg" nedenstående resultat kommer frem:

og tilbuddene præsenteres således:

4 tilbud fundet hos 4 organisationer

Fodbold for unge + 15 år m/k, med specielle behov
Fodbold for unge over 15 år med særlige behov som generelle indlæringsvanskeligheder, udviklingshæmning og eller diagnoser som ADHD, Downs og autisme.
📍 Silkeborg
🏠 Silkeborg IF
👤 15-30 år

Kunstskejteløb på Solsikkeholdet
Prøv skøjteløb på vores rummelige og inkluderende Solsikkehold for børn og unge.
📍 Silkeborg
🏠 SSF 1896
👤 8-18 år

SUP for alle
Hjælper børn, unge og voksne med fysiske og/eller psykiske udfordringer til livsglæde via stand up paddling (SUP), naturmeditation, bålhygge m.m.
📍 Ans By, Silkeborg
🏠 SUP for alle
👤 0-100 år

Projekt 'Med på asfalten'
Gratis parkourtræning for børn med psykosociale udfordringer i alderen 08-15 år. Hver tirsdag kl. 15.00-16.00. Bemærk at deltageren som udgangspunkt skal ledsages af en voksen til træningerne.
📍 Silkeborg
🏠 GAME Denmark
👤 8-15 år

Fritidsaktiviteter 4
Motion og idræt 4
Sociale aktiviteter og netværk 2

Videre proces

Der ansættes en administrativ medarbejder i et flexjob, der arbejder med Socialkompas.dk (7 timer om ugen). Denne administrative medarbejder knyttes til afdelingen Udvikling, Kultur og Erhverv for at sikre et tæt samarbejde med de frivillige sociale foreninger.

Den nye medarbejder udbreder kendskabet til og opretter tilbud i Socialkompas.dk. Desuden er den nye medarbejder, i samarbejde med udbyderen af det enkelte tilbud, ansvarlig for at tilbuddene i Socialkompas.dk er opdaterede samt at sikre ensartethed og kvalitet i præsentation af tilbuddene.

Det er et krav fra FriSe, at der samarbejdes på tværs af kommune og civilsamfund omkring Socialkompas.dk. I de fleste kommuner sker det via et samarbejde mellem frivilligcenter og kommune, hvor frivilligcenteret repræsenterer et bredt udsnit af de frivillige sociale foreninger. Da Skanderborg Kommune ikke har et frivilligcenter kræver indførelsen af Socialkompas.dk en anden organisering.

Administrationen vil oprette en samarbejdsgruppe omkring Socialkompas.dk, hvor repræsentanter for både Skanderborg Kommune og civilsamfundet er repræsenteret. Samarbejdsgruppen skal:

- Facilitere opstartsprocessen og samarbejdet med civilsamfundet
- Sikre den interne forankring og udbrede kendskabet til Socialkompas.dk internt i kommunen
- Sikre forankring og udbrede kendskabet til Socialkompas.dk i civilsamfundet
- Sikre løbende evaluering og feedback og sikre handling på dette hvis det vurderes nødvendigt.

Et mere detaljeret organiseringsforslag er vedlagt som bilag ”Organisering af samarbejdsgruppe omkring Socialkompas”.

Økonomi

FriSe leverer den tekniske kompetence og står for udvikling, central drift, support og udbredelse af Socialkompas.dk nationalt. Det er gratis at oprette en lokal udgave af Socialkompas.dk, men Skanderborg Kommune skal afsætte ressourcer til at oprette og opdatere tilbud samt til at markedsføre Socialkompas.dk lokalt i kommunen.

På Socialkompas.dk's hjemmeside deler FriSe erfaringer fra de kommuner, der i dag har Socialkompas.dk, og på baggrund af disse erfaringer estimeres det ugentlige tidsforbrug til at være omkring 10 timer om ugen i opstartsfasen og derefter 5-10 timer om ugen – afhængig af ambitionsniveau og kommunens størrelse.

Udgifterne til administrativ hjælp afholdes indenfor eksisterende bevilling, da Socialkompas ventes at kunne afhjælpe eksisterende opgaver. Udgifter deles ligeligt mellem Sundhed, Omsorg og Handicap, Børn og Unge, Arbejdsmarked og Social samt Udvikling, Kultur og Erhverv.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Organisering af samarbejdsgruppe omkring Socialkompas

Punkt 21: Politikontrol af Bybadet: Status og udvikling marts 2025

00.15.00-P20-1-25

Resumé

Med sagen får Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget en status vedr. Bybadet, etableringen og brugen heraf de første 4 år, og der peges på muligheder for yderligere nyttiggørelse af Bybadet til glæde for kommunens borgere.

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Som led i det politiske ønske om, at biblioteket skal være bylivsgenerator, har Skanderborg Kommunes Biblioteker siden 2020 haft ansvaret som kontraktholder for driften og udviklingen af Bybadet. Det første år bestod opgaven dels i at inddrage mulige interessenter (foreninger, kommunale institutioner/aktører og uformelle fællesskaber) i processen frem mod, at anlægget stod færdigt til brug, og dels at etablere en effektiv organisering af driften.

I løbet af efteråret 2020 og første del af 2021 afholdte biblioteket møder med i alt 35 interessenter til Bybadet – med DGI Østjylland som sparringspartner undervejs i processen. En række foreninger, selvorganiserede grupper og kommunale institutioner viste hurtig interesse for at benytte Bybadet. Blandt dem var: Skanderborg Gymnastikforening, Kano- og Kajakklubben, Ungdomsskolen, Kulturskolen, flere af oplysningsforbundene og en gruppe borgere, som ønskede at danne en forening for vinterbadere.

Sidstnævnte blev til foreningen Vinterbybadet, som biblioteket indgik den første samarbejds- og benyttelsesaftale med i sommeren 2021. Da første del af byggeriet stod færdigt i december 2021, var medlemmer af Vinterbybadet de første, som tog Bybadets saunafaciliteter i brug Lillejuleaftens morgen 2021. Hele anlægget stod færdigbygget i foråret 2022 og blev indviet samme sommer.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget blev introduceret for Bybadet i juni 2022 og er senest orienteret om Bybadet i august 2022 med fokus på en ny samarbejds- og benyttelsesaftale med Vinterbybadet. Som det fremgik af sagen dengang, er Bybadet stadig nyt, og derfor ventes løbende tilpasninger, indtil den helt rigtige model er fundet, som gør driften af stedet mulig, samtidig med, at den offentlige adgang optimeres.

Status på driften

Da biblioteket fik ansvaret for Bybadet i 2020, blev biblioteket tildelt et årligt budget på 712.000 kr. til dækning af driftsudgifterne for Bybadet mv. På den baggrund indgik biblioteket en aftale med Entreprenørafdelingen om at løse de daglige driftsopgaver på Bybadet og Kulturløberen. I driftsaftalen med Entreprenørafdelingen indgår:

- Vedligehold og udbedringer (udskiftning f.eks. ødelagt træværk og døre ved hærværk). Opgaven blev i 2024 overdraget til Ejendomscentret.
- Daglig rengøring af sauna- og omklædningsområdet i perioden 1. september til 30. april (Vinterbybadets sæson).
- Rengøring af WC'er, Multirummet og udearealerne på hele anlægget inkl. Kulturløberen.
- Stå til rådighed for akut hjælp.
- Kontakten til og rekvirering af håndværkere.
- De første to år blev der med Entreprenørafdelingen aftalt et beløb på 500.000 kr. for den samlede opgave beskrevet herover. I takt med, at opgaven i løbet af årene er blevet mindre, er beløbet blevet nedjusteret, jf. skemaet herunder.

Den resterende del af driftsmidlerne har de første år finansieret en række nødvendige etableringsomkostninger til bl.a. indkøb af:

- Borde og stole til Multirummet
- Udstyr til køkkenet i Multirummet: Kaffemaskine, vandvarmer, kopper, glas, tallerkner og service
- Nyt låsesystem på alle døre med 'brik-funktion'
- Storskærm i Multirummet
- Flydebro til kanoer
- Ekstra bade- og redningsstiger
- Etablering af hjemmeside under bibliotekets URL
- Etablering af cykelparkering ved indgangen til anlægget

- Omkostninger forbundet med forsøg på at nedbringe forekomsten af alger i indre bassin
- Udbedring af en række fejl og mangler ved byggeriet.

Fra 2024 er beløbet for Entreprenørafdelingens opgave nedjusteret til 450.000 pr. år.

Herunder skema over, hvordan driftsmidlerne er blevet disponeret gennem de første 4 år:

	Entreprenørafd.	El	Etablering	Fejl/mangler/hærværk	Biblioteket (til løntimer)
2021	500.000	30.000*	175.000	75.000	-68.000
2022	500.000	30.000*	150.000	50.000	-18.000
2023	475.000	30.000*	100.000	50.000	57.000
2024	450.000	30.000*	75.000 (cykelparkering)	50.000 (ny saunaovn)	107.000

*: Der er hvert år lagt 30.000 kr. ind til el for hele anlægget. Det er den andel af elforbruget, biblioteket har betalt af driftsbudget til Bybadet. I 2024 betalte Vinterbybadet 73 % af den samlede el-regning på 110.000 kr. svarende til ca. 80.000 kr.

Efter de første års erfaringer og indkøring af driften er vurderingen, at bibliotekets andel af de kommende års driftsudgifter ligger på ca. 1/3 fuldtidsansats løn (175.000–190.000 kr.) til løsning af opgaverne:

- Administration (økonomi)
- Booking og koordinering af aktiviteter i Multirummet
- Vedligeholdelse af hjemmeside
- Planlægning og facilitering af møder med nærmeste interessenter: Foreningen Vinterbybadet, LOF, Skanderborg Gymnastikforening, Kulturhuset, Kafé K, Dagmar M/S, Entreprenørafdelingen og Ejendomscentret.

Benyttelsen af Multirummet

Med Bybadet fik Skanderborg også et nyt mødested, Multirummet. Multirummet er et lokale beregnet til alt fra afdelingsmøder over foredragsaftener til Ashtanga Yoga. Og det er et rum, som skanderborgenserne har taget til sig. Tallene viser, at biblioteket i alt håndterede 401 bookinger af Multirummet i 2024. De fordeler sig over året, som vist i skemaet herunder:

Aktør/måned	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
LOF	9	10	15	15	15	10		8	17	13	12	12	136
Skanderborg Gymnastikforening	10	10	8	10	10	10		9	12	10	10	10	112
Vinterbybadet	3	2		3				2	3	5	3	6	27
Bibliotekets forfatterspirer	5	2		1				1	6	2	1		18
Bibliotekets interne møder	4	2	3		6	8				4	5	5	37
Afdelinger fra Fælleden			2	2	5			2	3		3		17
Eksterne/andet	6	4	3	6	5	7	2	6	7	5		8	59

KulturCamp							5						5
Sløngel					3								3
I ALT	37	30	31	37	44	25	7	28	48	39	34	41	401

Blandt de i alt 401 bookinger i 2024 er en del af dem faste aktiviteter, der drives af biblioteket selv eller af LOF og Skanderborg Gymnastikforening. Herunder et skema over de faste aktiviteter i Multirummet:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
		Morgen Yoga Kl. 7:30-9:00 Skanderborg Gymnastikforening				
Mindfulness/ meditation Kl. 16-18 LOF		Forfatterspirer Kl. 17-20 Biblioteket	Ashtanga Yoga Kl. 16- 17:45 LOF			
Qigong Yoga Kl. 18:00- 20:15 LOF	Yoga Kl. 18:30-20:15 Skanderborg Gymnastikforening		Yoga for mænd Kl. 17:50- 19:20 LOF			
			Yoga for mænd Kl. 19:30- 21:00 LOF			

Samarbejdet med foreningen Vinterbybadet

De udendørs faciliteter og adgangen til vandet er åbent for alle året rundt. Adgang til sauna og omklædningsrum/badefaciliteter kræver medlemskab af foreningen Vinterbybadet eller køb af en dags-/gæstebillet.

Som tidligere nævnt indgik biblioteket den første samarbejds- og benyttelsesaftale med Vinterbybadet i 2021, som giver foreningen eneret til brug af saunafaciliteterne i perioden 1. september til 30. april det efterfølgende år på de i aftalen fastlagte tidspunkter:

- Alle hverdage fra kl. 6-10 + 15-22
- Lørdag og søndag fra kl. 7-11 + 15-22.

Samarbejdsaftalen fastlægger rammerne for formål, brug, tilgængelighed og finansiering af Bybadet. Heri fremgår blandt andet:

'Formålet (...) er at skabe det bedste grundlag for gode oplevelser for Vinterbybadets medlemmer og badets øvrige brugere, såvel organiserede som selvorganiserede, der ønsker at benytte sig af Bybadets faciliteter og gøre stedet til et levende sted for kulturel og fritidsmæssig aktivitet'

Derudover baserer aftalen sig på et 'noget-for-noget'-princip, som definerer, hvilke forpligtelser Vinterbybadet i sæsonen har for til gengæld at kunne gøre brug af de i aftalen nævnte faciliteter. Der ligger dog endnu ikke en klar aftale om, hvordan Vinterbybadet lever op til følgende:

- At sikre adgang til faciliteterne til interesserede aktører og selvorganiserede brugere i sæsonen – herunder administrere adgang til faciliteterne for andre og gøre det muligt at afholde større arrangementer og aktiviteter af kulturel og fritidsmæssig karakter

...og:

- At medfinansiere rengøring af faciliteterne, som aftalen dækker efter en nærmere defineret økonomisk fordelingsnøgle.

Dette skal ses i lyset af, at ved den årlige evaluering af aftalen og udarbejdelsen af en ny aftale for den følgende sæson, er der siden samarbejdets begyndelse indarbejdet nye punkter under 'noget-for-noget'-princippet.

Under 'Noget-for-noget' fremgår det, at Vinterbybadet afholder udgiften til el til saunaovnen, som i 2024 løb op i en betaling for el på 80.000 kr. svarende til 73 % af den totale udgift for el på 110.000 kr.

Derudover blev der for 'Samarbejds- og benyttelsesaftalen 2024/2025' indført et nyt punkt vedr. Vinterbybadets medfinansiering af indkøb af ny saunaovn på 15.000 kr. svarende til ca. 1/3 af udgiften. Ejendomscentret og biblioteket står for det resterende del af beløbet med hver 1/3. Saunaovnen skal udskiftet hver 3.-5. år.

De kommende års udvikling

Det vurderes, at der på baggrund af flere borgerhenvendelser er behov for mere åbenhed og øget adgang til mere forskelligartede aktiviteter. Det vurderes endvidere, at der er et potentiale for at imødekomme disse behov for en mere åben adgang, som dermed vil øge brugen af faciliteterne på Bybadet for flere af byens borgere. Disse behov kan blandt andet imødekommes ved

- at inddrage udendørsarealerne til aktiviteter og arrangementer
- at skabe en højere grad af diversitet blandt aktiviteterne i Multirummet
- at øge adgangen til saunafaciliteterne.

Inddragelse af udendørsarealerne til aktiviteter og arrangementer

Med Bybadets store udendørsareal ude i søen har Skanderborg fået en central 'scene' i naturskønne omgivelser, der kalder på at blive brugt og foldet ud. Kun fantasien sætter grænser for, hvad den 'scene' kan bruges til:

- Årlig kajakpolo-turnering i samarbejde med Kano- og kajakklubben
- Minikoncerter i samarbejde med eksterne aktører
- Teater under fri himmel
- Tilbagevendende årlige begivenheder, hvor børnefamilier mødes til fastelavn (slå katten af tønden), Store Sløngeldag, KulturCamp, Skt. Hans, juletræstænding, Lucia-optog etc.

Denne del af arrangementerne på Bybadet vil være en af bibliotekets opgaver i samarbejde med andre aktører.

Højere grad af diversitet i aktiviteterne i Multirummet

Det er primært de fysiske aktiviteter der siden etableringen af Bybadet har fundet vej til Multirummet, og der er stadig betydelig uudnyttet kapacitet. De eksisterende aktiviteter er opstået i et godt og konstruktivt samarbejde mellem

Skanderborg Gymnastikforening, LOF og biblioteket. Derudover benytter foreningen Vinterbybadet Multirummet til en stor del af deres medlemsarrangementer.

Den foreløbigt eneste faste aktivitet, som tager afsæt i noget andet end det fysiske, er bibliotekets tilbud til unge (13-18 årige) om at gå til Forfatterspirer og derudover nogle sporadiske foredrag, musik- og streamingarrangementer.

Fremadrettet er det derfor ambitionen at øge mulighederne for også at få sig en kulturel oplevelse i Multirummet.

Øget adgang og brug af saunafaciliteterne

De tidligere nævnte borgerhenvendelser har i særdeleshed været omkring adgangen til saunafaciliteterne. Som aftalen med Vinterbybadet er pt., kan man som almindelig borger få adgang til saunafaciliteterne på to måder:

- Ved at være medlem af Vinterbybadet og have fri adgang til faciliteterne i åbningstiden.
- Ved at købe en gæstebillet (5 billetter sættes til salg dagligt á 50 kr. pr. stk.).

Pt. reguleres adgangen af foreningen Vinterbybadet, som siden etableringen gradvist har øget antallet af medlemmer fra 250 i 2021 til 700 ved udgangen af 2024. Som det fungerer i dag, vurderes der at være et større behov for adgang og åbenhed til saunafaciliteterne end antallet af medlemmer og gæstebilletter kan imødekomme - taget i betragtning, at der er venteliste på tilgangen til at blive medlem af foreningen. Vurderingen er, at det ville kunne fordobles i løbet af få år – og dermed komme flere skanderborgensere til gavn. Gennem den løbende dialog med Vinterbybadet er det fra bibliotekets side blevet nævnt, at der ønskes en hurtigere ekspansion i antallet af medlemmer.

Ovenstående vurdering er baseret på en sammenligning med Almind-Wellet i Silkeborg Kommune:

Forening	Vinterbybadet Skanderborg	Almind-Wellet (Silkeborg)
Antal medlemmer (2024-2025)	700	2500
Medlemsloft	700	Intet loft
Antal dagsbilletter pr. dag	5	20
Sauna-faciliteter	Sauna til 26 personer	Sauna til 22 personer
Aldersbegrænsning	+18	Ingen (under 15 ledsaget)
Kontingent	550 kr. (+100 kr. brikgebyr)	300 kr.

Almind-Wellet er udvalgt til sammenligning, da denne facilitet også er etableret af kommunen, og derfor tilsvarende skal sikre bred offentlig adgang og formår at have 3,5 gange flere medlemmer og generelt højere tilgængelighed på de fleste parametre.

I kommunen findes der også andre faciliteter til vinterbadning med sauna, men hvor kommunen ikke ejer eller råder over lokalerne. Der er mulighed for vinterbadning ved Vestermølle (Vinterbadklubben SVIBA) og i Ry (Ry Vinterbadklub):

Forening	Ry Vinterbadklub	Skanderborg Vinterbadklub (SVIBA)
Antal medlemmer (2024-2025)	333	217
Medlemsloft	333	217
Antal dagsbilletter pr. dag	3 pr. medlem	Intet loft (kun medlemmer kan købe gæstebilletter)
Sauna-faciliteter	20 personer	24 personer

Aldersbegrænsning	+18 (børn 15-18 tilladt i weekender)	+18 år
Kontingent	300 kr.	650 kr.

Ry Vinterbadeklub er en selvejende institution. Skanderborg Vinterbadeklub er en del af Vestermølle og deler klublokale med juniorsejlkлубben (SJS). Disse foreninger definerer selv ovenstående parametre.

I Aarhus har Vinterbadeklubben Aarhus Ø en driftsaftale med kommunen, hvor kommunen administrerer adgang til faciliteterne i weekenden kl. 8.00-12.00. Denne model kunne være en mulig inspirationskilde til at øge tilgængeligheden af Bybadet.

I Bybadet kunne en model være, at biblioteket administrerer adgangen til faciliteterne via et bookingsystem, hvor der vil være afsat faste ugentlige tidspunkter, som for en sæson ad gangen kan bookes af foreninger, institutioner og eksempelvis selv-organiserede grupper. Med henblik på at øge brugen af saunafaciliteterne vil biblioteket i den resterende tid åbne for adgangen ved salg til den enkelt borger, som ikke ønsker at være medlem af en forening, af f.eks. et årligt abonnement, klippekort eller gæstebilletter. Midler, som biblioteket får ind ved dette salg, anvendes til at finansiere et større fokus på driften og en mere proaktiv indsats i forhold til at udbrede brugen af alle Bybadets faciliteter.

Fremtidig udvikling

Ovenstående gennemgang illustrerer, at der fortsat er uudnyttede potentialer i forhold til benyttelse af udendørsarealer, multirum og sauna-/vinterbade faciliteter. For Multirummets vedkommende er der et potentiale i at udvikle et bredt program med kulturelle arrangementer, og for sauna-/vinterbade faciliteterne er der et potentiale i at åbne for adgangen for f.eks. andre vinterbade-fællesskaber, Ungdomsskolen (som har vist stor interesse for at etablere vinterbadehold), kommunens efterskoler (som var blandt interessenterne i den indledende fase) og højskoler, sådan at tidsrummet kl.10–15 og dermed kapaciteten i højere grad kan udnyttes til gavn for flere af kommunens borger.

Hvis disse potentialer skal realiseres, kræver dette en proaktiv indsats fra bibliotekets side. De første år er der investeret betydelige ressourcer i opstart. Det vurderes, at der nu er ressourcer afsat til driften af stedet, så denne ikke længere skal tages fra den ordinære biblioteksdrift, men der er ikke ressourcer til proaktiv udvikling. Det vurderes, at der skal afsættes ressourcer til f.eks. ansættelse af en daglig tovholder/bademester med ansvar for at udnytte saunafaciliteternes potentiale og indgå i udviklingen med af den øgede brug af udendørsarealerne og Multirummet med bibliotekets øvrige medarbejdere.

På den baggrund iværksætter biblioteket en indsats for at øge brugen af faciliteterne ved Bybadet, og denne indsats finansieres delvist ved, at biblioteket fremover modtager indtægter fra brug af sauna. Som en konsekvens heraf indgås der ikke en ny samarbejds- og benyttelsesaftale med foreningen Vinterbybadet efter afslutningen af indeværende sæson.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at tage til efterretning, at der kommer en sag til behandling af forslag til takster for benyttelse af sauna.

Punkt 22: Unge og kulturmiljøer

20.00.00-P20-3-23

Resumé

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget besøgte den 5. februar 2025 Walthers musikcafe, hvor der var oplæg om unges musikmiljøer på hhv. Walthers og Gnisten, i forlængelse af Kultur-, Fritids og Idrætspolitikens spor 2, hvor der er fokus på unges mulighed for at udfordres og udfolde sig.

Udvalget diskuterede de to oplæg og drøftelsen genoptages med dette punkt.

Sagsfremstilling

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget blev på mødet på Walthers præsenteret for to oplæg fra henholdsvis Andreas Bech og Wilhelm Tranbjerg fra Gnisten og Mikkel Zavier fra Walthers (tidligere daglig leder af Walthers gennem ca. 10 år) for at give forskellige perspektiver på ungemiljøer.

Oplæggene var foranlediget af henholdsvis:

- Kultur-, fritids- og idrætspolitikken, spor 2; Børn og unges kultur-, fritids- og idrætsliv, hvori der er et fokus på unges mulighed for at udfordres og udfolde sig.
- Kultur-, fritids- og idrætspolitikken, spor 3; Udvikle det vi har - mere, højere, bredere, hvori der er fokus på at synliggøre, udvikle og gøre tilgængeligt.
- "Unge brug af Kulturhuse", som projektområde under en Kulturring Østjyllands indsats.
- Kulturskolens mangeårige indsats for at motivere unge kulturskabere samt et ungt musikmiljø gennem Kulturcrew, Voxeværk mm.

De primære pointer fra oplæggene var:

- Et ungemiljø skaber identitet og et sted at "lande" i ungelivet.
- Et ungemiljø opstår ikke af sig selv. Det skal understøttes af "voksne" – som giver stor frihed og tillid til de unge, men som understøtter med en hånd i ryggen, sikrer at de unge overholder de lovmæssige rammer og som "uddanner" de unge og dermed modner dem som kulturskabere.
- At man som ung har adgang til et miljø, hvor der er højt til loftet og frihed kan give rum også til dem, der har svært ved at finde et ståsted i de traditionelle ungdomsmiljøer (uddannelse mm.). Et kulturmiljø kan understøtte de unge der ikke føler de passer ind i de traditionelle rammer i at fremdyrke nogle anderledes kompetencer, som kan give dem karrieremæssige muligheder og gør dem livsduelige.
- At det er vigtigt det er økonomisk og logistisk muligt for de unge at deltage i kulturen.
- Skanderborg Kommune er udfordret af geografien med spredte centerbyer samt at de unge ofte forlader kommunen for uddannelse efter endt ungdomsuddannelse.
- Projekter som Kulturcrew og Voxeværk, i regi af Kulturskolen, er projekter der skaber en modning og en åbning for de unge til at indgå i kulturskabermiljøer senere. Samarbejder med etablerede kulturinstitutioner er vigtige ifht udbredelse, rekruttering, modning mm.)
- Et ungemiljø under etablering er afhængig af støtte fra et etableret miljø (Walthers har Smukfest som opbakning. UngGnist har Gnisten og Kulturring Østjyllands projektet som opbakning/katalysator).
- At ambitionsniveauet ikke må være så højt, at der ikke er plads til at eksperimentere med skæve arrangementer – derfor ønskes der som minimum mulighed for underskudsgaranti, samt evt. midler der kan søges til arrangementer eller som fast støtte i etableringsår.

Mødet på Walthers havde til formål at samle op på initiativer for unge, med henblik på drøftelse af om der skal sættes yderligere initiativer i værk i forlængelse af politikken. På mødet blev det besluttet, at udvalget ville genoptage drøftelsen af værdien af unge kulturmiljøer, og hvordan man bedst muligt understøtter ungekultur i Skanderborg Kommune.

Muligheder for at understøtte ungekultur

Administrationen har ud fra dialogen på mødet udledt nedenstående forskellige muligheder for at understøtte ungekultur med fokus på musik. Listen er kreeret ud fra de kommentarer, der kom frem på forrige udvalgs møde (obs på at det ikke er en udtømmende liste):

Understøttelse af den dannende / modnende kulturindsats

Unge kulturmiljøer består både af unge med erfaringer og uden erfaringer med kultur, men det tætte netværk til Kulturskolen og andre miljøer er vigtig, fordi den tidlige kulturindsats kan motivere til, at der er unge, der har lyst til at udfolde sig i kulturlivet også efter, de forlader de trygge institutionelle rammer.

Den tidlige indsats sikrer, at de unge har

- oplevet kultur (her er skolernes og Kulturskolens indsats væsentlig)
- været med til at skabe rammer for kulturen (blandt andet gennem Kulturcrew-ordningen)
- udøvet kultur (Voxeværk, billedkunst, dansehold på Kulturskolen, skriveworkshops på bibliotekerne og meget mere).

Den modnende indsats kan understøttes ved:

- Tilskud til at aktiviteter kan fortsættes/udvikles, hvis der er grupper af unge, der vil videreudvikle ungdomsmiljøer uden for/i samarbejde med kulturinstitutionerne eller etablerede kulturforeninger.
- Tilskud til etablerede kulturinstitutioner til at videreudvikle/fortsætte aktiviteter som Voxeværk/Kulturcrew/kreative workshops f.eks. i centerbyer, der ikke i dag har sådanne aktiviteter jf. nedenfor.

Understøtte unges kulturmiljøer i alle centerbyerne

For at sikre tilgængeligheden til unge kulturmiljøer kan muligheden for at sikre at kulturmiljøer i lokalområderne understøttes:

- Det kan undersøges om nogen af de eksisterende kulturmiljøer i de centerbyer, der ikke har tilbud til unge, kan udvides til at omfatte en "unge-gren".

UngGnist og Walthers er begge udspringere af etablerede kulturmiljøer, der har haft lyst til at tiltrække og gøre noget for de unge.

- Walthers opstod som Festivalklubbens drøm om at give tilbage, og at understøtte et vækstlag af musikskabere samt frivillige kulturskabere.
- UngGnist opstod som en udløber af Kulturring Østjylland-projektet, hvor Gnisten blev klædt på til og motiveret til at inddrage unge samt fik 3*50.000 kr. til events af unge for unge.

Skabe muligheder for at deltage i kulturlivet

- Fjerne økonomiske forhindringer for deltagelse (som kultur på recept).
- Skabe bedre infrastruktur mellem byerne (styrket brug af (fælles) flextransport, forsøgsordninger med busser).

Her kan der være en opmærksomhed på, at unges kulturmiljøer i ovenstående tænkes bredt. I forhold til Gnisten og Walthers er der fokus på musikbårne fællesskaber, men fællesskaberne kan i lige så høj grad koncentrere sig om litterær kultur, filmkultur, billedkunst, performance (dans, teater, standup m.v.), design- og kreativitetskultur (keramik, foto, design og lignende).

Genre- og netværksspillesteder

På mødet blev der nævnt muligheden for, at Walthers, Gnisten m.fl. kunne ansøge om at blive netværks- og genrespillesteder. Administrationen har undersøgt mulighederne for at skabe netværks- og genrespillesteder i Skanderborg Kommune. Et genrespillested har et særligt fokus på at fremme formidlingen og udviklingen af smalle genrer. Et netværksspillested er baseret på et stærkt samarbejde mellem lokale og regionale aktører. Det fælles koncertprogram og spillestedets øvrige musikalske aktiviteter har et særligt fokus på at løfte det kunstneriske niveau i det pågældende område og at sikre et alsidigt musik- og koncertliv, der også omfatter de smalle genrer.

I modsætning til spillesteder, der kun modtager honorarstøtte, arbejder netværks- og genrespillestederne med udvikling af metoder og samarbejder med lokale kulturmiljøer. Honorarstøtte er begrænset til musikerhonorarer. Desuden arbejder netværks- og genrespillestederne mere netværksbaseret og er med til at fremdyrke lokale musikmiljøer og understøtte vækstlag på et tidligere stadie end de regionale spillesteder

Projektet var en forsøgsordning for 2022-2024, som er blevet forlænget fra 2025-2028. Der var ansøgningsfrist den 5. februar 2025 om at blive genre- og netværksspillested for 2025-2028, og pt. er der ingen viden om, hvorvidt ordningen fortsætter herefter. Det er endvidere en forudsætning, at spillestedet modtager et væsentligt kommunalt tilskud til musikdriften. Tilskuddet fra staten er i størrelsesordenen 1-1,3 mio. kr. årligt. Herunder link til evaluering af den første [Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musiks evaluering af ordningen for netværks- og genrespillesteder](#).

En opfølgende dialog med Mikkel Xavier peger på, at ønsket om at arbejde videre med mulighederne for evt. at blive udpeget som genre- eller netværksspillested i lige så høj grad er et ønske om at undersøge, hvordan man på længere sigt kan sikre, at Skanderborg Kommune har et attraktivt musikmiljø.

- Der kan nedsættes en arbejdsgruppe bestående af relevante aktører, der kan komme med et bud på hvordan Skanderborg Kommune kan sikre gode vilkår for musikmiljøer som blandt andet Walthers og Gnisten, men rammerne herfor vil afhænge af øvrige beslutninger på punktet.

Økonomi

Der er ikke afsat en særskilt pulje til arbejdet med ungekultur. Derfor skal der, hvis udvalget vælger at arbejde videre med initiativer, der kræver økonomisk opbakning, enten

- udarbejdes et forslag til forandring til budgetforhandlingerne i 2026

eller

- reserveres en pulje fra de frivillige midler fra Kulturring Østjylland samarbejdet. (Administrationen er ved at udarbejde en sag omkring principper for anvendelse af midlerne, men afventer en politisk beslutning på denne sag).

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at det drøftes, hvordan Skanderborg Kommune kan styrke de unges deltagelse og engagement i kulturelle aktiviteter.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at arbejde med at udvikle ungemiljøer og kulturmiljøer (for ikke idrætslige unge) andre steder i kommunen end Skanderborg (Walthers) og Ry (Gnisten) med Galten som det første sted, og evt. i Hørning
- at administrationen vender tilbage med et konkret forslag til igangsætning.

Punkt 23: Forslag til punkt; "Flimmer"

20.00.00-G00-1-25

Resumé

Efter anmodning fra Christian Wibe-Marker skal Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget behandle dette punkt.

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlem Christian Wibe-Marker har fremsendt anmodning om, at følgende punkt bliver optaget på dagsordenen for mødet i udvalget den 5. marts 2025.

Følgende er modtaget fra Christian Wibe-Marker:

"Flimmer er en digital platform, der giver børn en sikker, aktiv og inspirerende videooplevelse med ambitionen om at revolutionere deres digitale liv. Som et ansvarligt alternativ til traditionelle børnemedier og sociale platforme som YouTube, tilbyder Flimmer et positivt og udviklende digitalt rum, hvor børn kan udforske, lære og lege – uden risiko for skadeligt indhold.

Flimmers tilgang til "aktiv skærmtid" handler om mere end blot at se videoer – det handler om at inspirere børn til at slukke deres skærm og tage handling! Om det er at bygge noget kreativt, gå på opdagelse i naturen, madlavning eller danse, er målet at motivere til leg frem for tankeløs scrolling.

Flimmer som en del af kommunens tilbud til børn i kampen mod mistrivsel?

Kunne kommunen tilbyde adgang til Flimmer gennem et "kommune-abonnement", hvor børn logger ind med deres UNI-login? Et spændende eksperiment kunne være gennem en prøvehandling at give en hel årgang adgang til Flimmer i en forsøgsperiode – uden økonomiske barrierer, der forhindrer børn og familier i at prøve det af.

Skærmdebat er et aktuelt og omdiskuteret emne både politisk og hjemme i familierne. Rigtig mange forældre søger råd og vejledning forskellige steder til netop at finde hoved og hale i skærmregler og til at løse konflikterne med børnene. Jeg tænker netop derfor, at det giver god mening, at det er Kultur-, Fritid- og Idrætsudvalget, som går forrest med en konkret løsning / tilbud til familierne.

Hvis der skulle findes finansiering, kunne man undersøge, om kulturringsmidler kunne bruges til at afprøve et samarbejde mellem Flimmer og eksisterende kulturelle kommunale strukturer som biblioteket og Di Hesnige Slønglers Klup. Sammen kunne de skabe "Et digitalt klubhus med aktiv skærmtid fremfor passiv skærmtid."

På sigt kunne det udvikle sig til et smukt partnerskab, hvor biblioteket og Di Hesnige Slønglers Klup bidrager med kreativt indhold om børnelitteratur til Flimmer-platformen.

Flimmer kunne også spille en rolle i kommunens fritidstilbud, f.eks. i SFO'er og institutioner. Platformen kan fungere som et kreativt værktøj for pædagoger og inspirere til aktiviteter, der kombinerer læring og leg.

Vigtigst af alt handler det om børnene – at give dem et sundt, positivt og kreativt alternativ til sociale medier, hvor de kan trives og udvikle sig."

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at punktet behandles.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om, at biblioteket tager kontakt til "Flimmer" med henblik på evt. afprøvning, til efterretning.

Punkt 24: Fodboldbaner, kapacitet, drift og vedligehold

18.20.00-G01-5-24

Resumé

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget orienteres om drift og vedligehold af fodboldbaner samt kapacitetsdækningen af fodboldbaner og fodboldmål.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2021 besluttede Byrådet en ny organisering af kontraktholder- og idrætskoordinatoropgaver. Det blev besluttet at dele opgaverne mellem Fælleden og Idrætsområdet og Entreprenøraftdelingen på følgende vis:

- De grønne udendørs arealer: Entreprenøraftdelingen varetager drift, og Fælleden og Idrætsområdet varetager koordinering.
- Haller: Fælleden og Idrætsområdet varetager drift og koordinering.
- Anden koordinering: Fælleden og Idrætsområdet varetager koordinering og drift af lokalebookingsystemet.

I marts 2023 blev Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget forelagt en opfølgning på denne organisering, da forudsætningen for beslutningen om nedlæggelsen af kontraktholderområdet var, at udviklingen på området følges i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget. Orienteringen blev taget til efterretning. Nærværende sag følger igen op på organiseringen af området med fokus på serviceniveauet.

Udvalget har i 2023 og 2024 desuden behandlet forskellige sager om idræts- og fritidsfaciliteter i et 10 årsperspektiv (april 2023 + januar 2024), herunder sager om kapacitetsudnyttelse, senest i oktober 2024. Ovenstående sager har været målrettet idrætshaller og -sale. Med denne sag ses på fodboldbaner som et led også i arbejdet med idrætsfaciliteter i et 10 års perspektiv.

Kapacitetsdækning

Der er mere end 5.700 fodboldspillere i Skanderborg Kommune i 2023. Vi kender endnu ikke medlemstallet for 2024, men forventer en stigning, da klubberne melder om fremgang. Fodboldklubberne i Skanderborg Kommune har gennem flere år oplevet en positiv udvikling. Medlemstætheden, dvs. antal medlemskaber delt med antal indbyggere, er 9 %, hvilket er 2 % højere end landsgennemsnittet.

Skanderborg Kommune sammenlignes nedenfor med kommuner, der er udpeget som sammenlignelige kommuner (ECONøgletal), jf. også tidligere sager om faciliteter.

Kommune	Medlemstal fodbold 2023	Indbyggertal	Medlemstæthed
Egedal	3101	45200	7 %
Favrskov	4130	49355	8 %
Furesø	3222	42029	8 %
Lejre	1810	29591	6 %
Ringsted	2297	35911	6 %
Skanderborg	5725	65098	9 %

Ovenstående tabel er data fra det centrale foreningsregister for 2023.

Skanderborg Kommune har næsten samme antal baner pr. indbygger som landsgennemsnittet, men samtidig flere medlemmer pr. indbygger end landsgennemsnittet.

	Antal fodboldbaner	Indbyggere pr. fodboldbane
Nationalt	4548	1311
Egedal	29	1570
Favrskov	53	932
Furesø	22	1933
Lejre	25	1174
Ringsted	30	1212
Skanderborg	48	1358

Ovenstående tabel er fra Facilitetsdatabasen.dk. I databasen mangler en enkelt fodboldbane. Administrationen vil få dette rettet.

Skanderborg Kommune findes der 49 11-mandsfodboldbaner, heraf fem kunstgræsbaner, fordelt på 23 anlæg. De øvrige og mindre fodboldbaner er ikke med i opgørelsen. Alle centerbyer har anlæg med mindst tre sammenhængende baner. Det største anlæg er Klank Idrætscenter med 5 græsbaner og én kunstgræsbane. Oversigten over antal baner og antal mål findes i bilag 3. Internt i kommunen er der flest medlemmer og indbyggere pr. bane i Ry-zonen og færrest medlemmer pr. bane i Galten-zonen.

Nedenstående tabel viser antallet af indbyggere pr. 11 mandsfodboldbane, samt antallet af medlemmer pr. fodboldbane fordelt på zonerne.

Zone	Befolkningstal 2024	Indbyggere pr. fodboldbane 2024	Befolkningstal 2024	Indbyggere pr. fodboldbane 2024	Medlemstal 2023	Medlemmer pr. fodboldbane 2023
Ry	11.817	1.477	13.951	1.744	1.156	145
Galten/Låsby	17.727	1.108	19.620	1.226	1.452	91
Hørning	9.069	1.512	10.110	1.444	720	120
Skanderborg	26.295	1.384	28.183	1.483	2.397	126

Fodboldbaner er arealkrævende og har derfor stor betydning i forhold til den strategiske kommunale udvikling. Den viden, som er tilvejebragt vedr. baner, inddrages løbende i arbejdet med arealudlæg m.v.

Samarbejde og udvikling

Udvikling, Kultur og Erhverv har en samarbejdsaftale (bilag 1) med Entreprenørafdelingen om drift af fodboldbaner. Aftalen genforhandles årligt og indebærer en løbende dialog mellem parterne. Ud over de samlede driftsopgaver varetager Entreprenørafdelingen også genopretningsarbejde, såsom dræning, renovering og løbende vedligehold.

Entreprenørafdelingen afholder mindst én gang årligt brugermøder med fodboldklubberne. Formålet med mødet er:

- At sikre, at kvalitets- og serviceniveauet er afstemt mellem Entreprenøraftdelingen og brugerne.
- At drøfte og evaluere det udførte arbejde.
- At koordinere og planlægge det kommende år sammen med foreningernes repræsentanter.

Udvikling, Kultur og Erhverv deltager også i disse møder.

Det seneste møde blev afholdt den 21. november 2024. På dette møde udtrykte foreningerne generel tilfredshed med Entreprenøraftdelingens arbejde. I 2024 var der dog udfordringer med hurtigtvoksende græs på grund af store mængder nedbør, hvilket førte til mangelfuld opstregning af banerne. Problemet er nu løst ved, at fodboldklubberne har fået mulighed for selv at strege banerne, hvis der er behov for det. Derudover har flere klubber et ønske om at få adgang til flere nye, tidssvarende mål. Der blev i 2024 indkøbt mål til en samlet værdi på 300.000 kr.

Entreprenøraftdelingen udarbejder en årlig afrapportering (bilag 2).

Almindelig drift

Den almindelige drift af fodboldbaner varetages af Entreprenøraftdelingen, som følger en fast driftsplan, der tilpasses de aktuelle forhold. Fodboldklubberne kan forvente følgende:

- Mål, net og trådhegn efterses og repareres én gang årligt i forbindelse med opstart.
- Der gødes og eftersås én gang årligt.
- Løv og grene samles to gange årligt.
- Græsset klippes én gang ugentligt – ved kraftig vækst to gange ugentligt, mens det i tørkeperioder kan være sjældnere end én gang ugentligt.
- Opstregning foretages ligeledes én gang ugentligt.
- Kunstgræsbaner børstes én gang hver tredje uge – når vi renser, erstatter det en børstning.
- Kunstbaner ryddes for sne, dog kan Entreprenøraftdelingen ikke nå alle baner på samme dag.
- Buskrydning udføres tre gange årligt fra 2025.

Administrationen har sammenlignet serviceniveauet for drift af fodboldbaner med andre kommuner. I langt de fleste kommuner er brugen af fodboldbaner gratis for klubberne, og det er kommunen, som drifter de almindelige fodboldbaner. Flere steder driftes kunstgræsbaner som selvejende institutioner. Der er forskelligheder i serviceniveauet i forhold til opstregning af baner, samt i hvilket omfang, der stilles mål til rådighed. I en del kommuner er foreningerne selv ansvarlige for opstregning af baner. I Skanderborg Kommune vurderes serviceniveauet til at være på højde med de kommuner, som har det højeste serviceniveau.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen om kapacitet, drift og vedligehold af fodboldbaner tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om kapacitet, drift og vedligehold af fodboldbaner til efterretning.

Bilag

Bilag 1 aftale om drift af fodboldbaner 2024

Bilag 2 Afrapportering om drift af idrætsarealer 2024

Bilag 3 Oversigt fodboldbaner og mål februar 2024

Punkt 25: Meddelelser

00.01.00-A00-82-23

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Ændret skiltning vedr. sponsorer Hørning Idrætscenter
- Gl. Rye er en af de fem finalister i Region Midtjyllands landsbypris 2025
- Kommende arrangementer, som udvalget er inviteret til.

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende:

- Ændret skiltning vedr. sponsorer Hørning Idrætscenter
- Gl. Rye er en af de fem finalister i Region Midtjyllands landsbypris 2025
- Kommende arrangementer, som udvalget er inviteret til.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at besøge Skanderborg Svømmehals/Vandvirkes byggeri i forbindelse med udvalgs mødet i august - om muligt.

Punkt 26: Eventuelt

00.01.00-A00-82-23

Beslutning

Et udvalgsmedlem spurgte ind til mulighederne for at støtte et privat initiativ om VM i ekstremløb til Skanderborg.

Punkt 27: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-79-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.